

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

SUMMARIUM

I. *Acta Pii PP. X*: Litterae Apostolicae, pag. 25; Epistolae, pag. 29.
— II. *S. C. S. Officii*: De Missis et altari Gregorianis, pag. 32. —
III. *S. C. Concilii*: Bismarekian. et aliarum. Incardinationis, pag. 34.
— IV. *S. C. de Propaganda Fide*: Erectio Praefecturae apostolicae de
Kaffa meridionali, pag. 40. — V. *S. C. Rituum*: De causis Servorum
Dei procedentibus per viam casus excepti, pag. 41; Circa Missas votivas
et de requie in feriis a rubricis exceptis, pag. 43. — VI. *S. Romana
Rota*: Limburgen. Nullitatis Matrimonii, pag. 44. — VII. *Sig.atura
Apostolica*: Sententiae reservatae editae anno 1912, pag. 51. — VIII. *Se-
cretaria Status*: Epistola, pag. 53.

Diarium Romanae Curiae: nomine, onorificenze, necrologio,
pagg. 54-56.

ROMAE

TYPIS POLIGLOTTIS VATICANIS

MCCCCXIII.

Directio: Palazzo della Cancelleria. — Roma.

Administratio: Tipografia Poliglotta Vaticana.
— Roma.

Pretium annuae subnotationis.

Pro Italia, L. 12. — Extra Italiam, L. 15.
Unius fasciculi, L. 1.

« Bis fere in mense (Commentarium) prodibit, ac quotiescunque vel necessitas vel utilitas id postulare videbitur ». (Ex Commentarii
Officialia ratione, die 29 Octobris 1908 edita).

INDEX HUIUS FASCICULI

(An. V, n. 2 - 15 Februarii 1913)

ACTA PII PP. X.

LITTERAE APOSTOLICAE.

	PAG.
I. <i>Apostolatus munus.</i> - Erectio novi Vicariatus Apostolici de Kivu in Africa. - 12 decembris 1912	25
II. <i>Cum nobis.</i> - Consociatio a S. Corde Iesu pro piandis in Purgatorio igne detentis animabus, novum templum, omniaque opera a pio sacerdote P. Victore Jouët instituta, sodalibus Missionariis a S. Corde Iesu provinciae Italicae administranda conceduntur. - 20 ianuarii 1913	26

EPISTOLAE.

I. <i>Tuae sane.</i> - Ad R. P. D. Iosephum A. Archambeault, Joliettensium episcopum, de Florenti statu collegii Joliettensi, gratulationis ergo. - 1 novembris 1912	29
II. Ad R. P. D. Petrum E. Garcia Naranjo, archiepiscopum Limanum, ceterosque Peruanæ reipublicae episcopos, post concilium, ab eisdem Limae celebratum. - 23 ianuarii 1913	30
III. Ad R. P. D. Iosephum Angelucci, episcopum Civitatis Plebis, eiusdemque dioeceseos clerum utrumque, qui beatissimo Patri singularis venerationis adhaesionisque specimen exhibuerunt. - 8 februarii 1913	31

SUPREMA S. CONGR. S. OFFICII.

SECTIO DE INDULGENTIIS.

Decretum circa missas tricenarias Gregorianas et altaria item Gregoriana. - 12 dec. 1912	32

S. CONGR. CONCILII.

<i>Bismarckien. et aliarum.</i> - Incardinationis. - 14 decembris 1913	34

S. CONGR. DE PROPAGANDA FIDE.

PAG.

<i>Decretum.</i> - Praefectura Apostolica de Kaffa meridionali erigitur. - 28 ianuarii 1913	40

S. CONGR. RITUUM.

I. Decretum de causis Servorum Dei procedentibus per viam casus excepti, quarum discussio, edito decreto «Cum in agendis» 11 novembris 1912, suspensa fuit de mandato Sanctissimi. - 31 ianuarii 1913	41
II. Decretum seu declaratio circa rubricas tit. X, num. 2 et 5, de missis votivis et «de requie». - 8 februarii 1913	43

S. ROMANA ROTA.

<i>Limburgen.</i> - Nullitatis matrimonii (Teichert-Wilhelm). - 2 ianuarii 1913	44

SIGNATURA APOSTOLICA.

Sententiae reservatae editae anno 1912. - 14 februarii 1913.	51

SECRETARIA STATUS.

EPISTOLA.

Ad R. P. Alfredum Margerin, rectorem Catholicae studiorum Universitatis Insularum, gratulandi causa ob laetabiles fructus qui ibidem doctorum auditorumque diligentia colliguntur. - 14 ianuarii 1913	53

DIARIUM ROMANAE CURIAE

I. Segreteria di Stato, nomine, onorificenze	54
II. Necrologio	56

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA PII PP. X

LITTERAE APOSTOLICAE.

I.

ERECTIO NOVI VICARIATUS APOSTOLICI DE KIVU IN AFRICA.

PIUS PP. X.

Ad perpetuam rei memoriam. — Apostolatus munus, quo fungimur in terris, Nos admonet, ut ea sedulo studio decernamus quae Catholico nomini, aeternaeque fidelium saluti, bene, prospere ac feliciter eveniant. Idcirco ad omnes vel dissitas orbis christiani partes, ex hac divi Petri Apostolorum principis Cathedra, tanquam e sublimi specula oculos mentis nostrae convertentes, ante omnia consulimus ut, aucto Pastorum numero, Dominici gregis custodiae diligentiori ratione prospiciatur. Hoc ducti consilio, benigne excipiendam censuimus postulationem venerabilis fratris Leonis Livinhac episcopi titularis Pacandensis et superioris generalis Societatis Missionariorum Africae, qui cum Nos enixis precibus rogaverit ut regionem « de Kivu » appellatam in novum apostolicum vicariatum, proprio Antistiti committendum, erigeremus, ideo Nos, omnibus rei momentis diligenter perpensis, cum VV. FF. NN. S. R. E. Cardinalibus negotiis Propagandae Fidei praepositis, Motu proprio, atque ex certa scientia et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae Nostrae potestatis plenitudine, praesentium vi, superrenunciatam regionem de Kivu ad oras occidentales vicariatuum apostolicorum Victoriae Nyanzae meridionalis et Unianembensis iacentem, ab his territoriis seiungimus, et in independentem Vicariatum Apostolicum constituimus. Novi autem huius vicariatus confinia sint: ad septentrionem limes posses-

sionis Anglicae, a puncto in quo relinquit flumen « Kagera » usque ad limitem Belgicae ditionis, deinde limes Belgicus usque ad lacum « Kivu ». Ad occidentem praedictus limes Belgicus: ad meridiem confinia septentrionalia districtuum de Uvinza et Ujyi: ad orientem demum cursus fluminum Kagera et Ruinvu, deinde limes occidentalis Ussuwi-Ovest, et tandem confinia orientalia districtus de Uha. Sit huic novo vicariatus nomen Vicariatus Apostolicus de Kivu, curisque Missionariorum Africae conceditur servetur. Haec concedimus, edicimus, decernentes praesentes Litteras firmas, validas atque efficaces semper exstare et manere, suosque plenos atque integros effectus sortiri atque obtinere, illisque ad quos spectat, sive spectare poterunt, plenissime suffragari; sicque rite iudicandum esse ac definiendum, irritumque et inane fieri, si secus super his, a quovis, auctoritate qualibet, scienter sive ignoranter attentari, contigerit. Non obstantibus Nostra et Cancellariae apostolicae regula de iure quaesito non tollendo, aliisque Constitutionibus et Ordinationibus apostolicis ceterisque omnibus, speciali licet et individua mentione ac derogatione dignis, in contrarium facientibus quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XII decembris MCMXII, Pontificatus Nostri anno decimo.

L. ✠ S.

R. CARD. MERRY DEL VAL,
a Secretis Status.

II.

CONSOCIATIO A S. CORDE IESU PRO PIANDIS IN PURGATORIO IGNE DETENTIS ANIMABUS, NOVUM TEMPLUM, OMNIAQUE OPERA A PIO SACERDOTE P. VICTORE JOUËT INSTITUTA, SODALIBUS MISSIONARIIS A S. CORDE IESU PROVINCIAE ITALICAE ADMINISTRANDA CONCEDUNTUR.

PIUS PP. X.

Ad perpetuam rei memoriam. — Cum Nobis supremum in terris Apostolatum divinitus obtinentibus antiquius nihil magis sit quam ut divinus cultus ubique terrarum promoveatur, illud potissimum cordi habemus, ut in hac alma Urbe catholici Orbis centro, idem cultus debito in honore sit, et succrescenti civium frequentiae, sacrarum etiam aedium numerus et decor respondeat. In regione Urbis, quae adiacet penes Hadriani mausoleum, et a Pratis Castelli vulgo nominatur, ubi iam nudus ager fuit, nunc autem civium habitationum ornamentum

incolarumque numerus floret, iam inde ab anno MDCCCLXXXIII pius sacerdos Victor Jouët, Missionarius, ut fidelium spiritualibus necessitatibus suppetias veniret, Oratorium publicum sub sacri Cordis titulo aperuit, ibique auctoritatis ecclesiasticae consensu et auspiciis fretus, piam Consociationem a sacro Corde Iesu, pro piandis in purgatorio igne detentis animabus instituit. Pius ipse sacerdos oratorium memoratum centralem sedem esse voluit super enunciatae Consociationis, quam quidem decessor Noster Leo PP. XIII rec. me. singularibus privilegiis atque indulgentiis ditavit et auxit. Opus tam frugiferum toto Nos corde probantes, eique benedicentes, praefatum sacellum a sacro Corde per similes apostolicas Litteras die XIV mensis iunii anno MDCCCVII annulo Piscatoris obsignatas, indulgentiae de Portiuncula toties quoties lucrandae privilegio ad septennium ornavimus: pariterque ad septennium bina illius altaria, nempe maius et illud quod divo Archangelo Michaëli dicatum est, apostolico Missarum pro defunctis privilegio locupletavimus. Sed cum brevi angustius Oratorium impar visum sit fidelium ad sacras functiones confluentium multitudini excipiendae, cura et studio pii eiusdem Missionarii, fundamenta posita sunt amplioris templi affabre delineati, et conspicuis artis operibus ornandi, similiter honori sacri Cordis Iesu pro piandis in purgatorio igne detentis animabus erigendi. Nos ipsi probe noscentes quot quantaque bona ex novo eo templo condendo eventura forent in regione illa potissimum populo confertissima, per chirographum Nostrum, omnibus qui oblata stipe ipsius templi aedificationem adiuverant, coelestium munerum auspicem apostolicam benedictionem impertiti sumus. Fundator autem, spiritu ductus caritatis vere sacerdotalis erga fratres tum vivos, tum defunctos, neque curis neque laboribus pro pia Sodalitatis incremento, et pro inchoati templi fabrica pepercit, tum longis atque iteratis susceptis itineribus, tum verbo plurimisque scriptis in vulgus diffusis. Sed pio operi intentum mors intercept, eumque ad sempiternam quietem vocavit Dominus, antequam opus, feliciter initum, absolutum videret. Nos vero prae oculis habentes operis illius opportunitatem et utilitatem, ne tam valido spirituali praesidio fideles destituantur, in eam mentem venimus, ut omnia pia opera quae vita functus Missionarius suscepit, a Nobis iuxta mentem fundatoris ipsius ad exitum perducantur. Quae cum ita sint, Motu-proprio atque ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae Nostrae potestatis plenitudine, praesentium tenore, memoratum Oratorium a sacro Corde Iesu, adnexamque domum et inchoatam novi amplioris templi fabricam Nobis assumentes, ea concedimus universa dilectis filiis Missionariis a sacro Corde Iesu e provincia Italica, qui

cum fundatore spiritualis consuetudinis vinculis sociati, novissima morienti religionis solatia praeberunt. Volumus pariter, ut eodem in Oratorio et suo tempore novo in templo sedes permaneat salutaris illius Consociationis a sacro Corde Iesu, quam pro animabus in purgatorio igne detentis rite expiandis vita functus Missionarius, uti supra diximus, instituit: illudque praeterea statuimus, Sodalitatem eandem sibi prospicere ex corrogata stipe atque ex redditibus sibi propriis debere. Porro Missionarii iidem a sacro Corde Iesu sacerdotes e provincia Italica, super enunciatae Sodalitatis omniumque adnexorum operum, non minus quam praesentis Oratorii erigendique templi regimen atque administrationem suscipient. Quod si novum templum, cuius foundationes mox e solo surrexerunt, in paroeciam, sicuti propositum Nobis est, erigatur, decernimus ut eadem Curia, servatis canonici iuris praescriptionibus de regularibus paroeciis, iisdem Missionariis sacerdotibus e provincia Italica committatur. Mandamus simul, ut novae huius curialis aedis pro tempore Parochus, idem semper Sodalitatis Moderator adnexaeque domus Superior sit. Ut vero huic operi prima per Nos in ordinem digestio stabilis fiat, simulque singulare propensae voluntatis pignus dilecto filio Petro Benedetti sacerdoti e Congregatione Missionariorum S. Cordis Iesu exhibeamus, qui tempore mortis pii institutoris, et in gravibus difficultatibus quae obitum illius secutae sunt, summo studio consuluit ne quid ipsum opus detrimenti caperet, eundem, apostolica Nostra auctoritate, praesentium vi, tum Sodalitatis, tum templi praefati, Moderatorem eligimus, eundemque suo tempore futurum Parochum designamus. Praeterea ipsum Petrum Benedetti ad Nostrum beneplacitum pro cunctis dictis operibus specialem Delegatum Nostrum ita deputamus, ut idem in omnibus quae spectent ad enunciata opera, a Nobis dumtaxat dependeat, atque ad Nos et apostolicam Sedem solummodo referat. Futuris autem temporibus decernimus, ut Moderator Parochus eligatur a Superiore provinciali Missionariorum sacri Cordis Iesu de consensu sui Consilii, atque ad sanctam hanc Sedem pro adprobatione praesentetur. Collatis autem mutuo consiliis, idem Superior provincialis memorato Moderatori Parocho, tot e confratribus suis coadiutores concedet, quot hic ad varia munera implenda necessarios iudicaverit. Id vero summopere Nobis cordi est, ut frugifera Consociatio a bo. me. religioso viro Victore Jouët condita, in eodem caritatis spiritu perseveret, atque in eorundem piorum operum exercitatione versetur, quae pius fundator intellexit ac statuit: minimeque dubitamus quin ipsa opera sapientibus atque actuosis curis commissa sodalium Missionariorum sacri Cordis Iesu e provincia Italica, potiora in dies

incrementa capiant, et tum in Ecclesiae bonum, tum in aeternam christiani populi salutem bene vertant. Haec concedimus, mandamus, precipimus, decernentes praesentes Litteras Nostras firmas, validas atque efficaces semper exstare et manere, suosque plenarios atque integros effectus sortiri atque obtinere; illisque, ad quos spectant, sive spectare poterunt nunc et in posterum plenissime suffragari; sicque rite iudicandum esse ac definiendum, irritumque et inane fieri, si secus super his a quovis, auctoritate qualibet, scienter sive ignoranter, attentari contigerit. Non obstantibus contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx ianuarii MCMXIII, Pontificatus Nostri anno decimo.

L. ✠ S.

R. CARD. MERRY DEL VAL,
a Secretis Status.

EPISTOLAE.

I.

AD R. P. D. IOSEPHUM A. ARCHAMBEAULT, JOLIETTENSIVM EPISCOPVM, DE FLORENTI STATU COLLEGII JOLIETTENSII, GRATULATIONIS ERGO.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem. — Tuae sane ac decessorum providentiae vigilantiaeque tribuenda quae vel nuperime relata ad Nos sunt de florenti statu Collegii Joliettensis. Rem, quam tantopere in oculis ferimus, cum certis nuntiis comperuimus, laetati in Domino sumus, tecumque, venerabilis frater, plurimum gratulati. Neque enim quicquam esse arbitramur ex quo Ecclesiae ac civitati spes suppetat uberior, quam ex adolescenti aetate quae sit rite expolita litteris, virtute commendabilis. Prosperae huic quidem Collegii fortunae, praeter Dei providentis opem, haud parum profuisse censemus, quod Instituti disciplinam studiorumque rationem sic volueris temperatas ut, quod quisque alumnorum praeoptaverit civilium munerum genus, apte ad illud comparetur: qui autem bonam et animi et ingenii ad sacerdotium habeant indolem, opportuna iis adsint adiumenta. Ita, Dei beneficio, factum ut, ex ingenti alumnorum numero quos Joliettense Collegium aluit, bene plures sint qui civitatis bono perutilem dederint, dent operam: haud pauci qui, sacerdotio aucti, probabile Ecclesiae exhibeant ministerium. Ad Nos quod attinet, nihil profecto tam avemus quam ut Collegium idem, non florere modo sine ulla temporis intermissione per-

gat, sed virtutum atque artium optimarum laude crescat in dies atque amplificetur. Quod porro ut feliciter fiat, divina subsidia tibi affluere et cupimus, et petimus; eorundemque auspicem Nostraeque testem benevolentiae apostolicam benedictionem tibi ipsi, venerabilis frater, Instituti moderatoribus atque alumnis, universo denique tuo clero ac populo propensissima voluntate impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die sacra honori Caelitum omnium anni MCMXII, Pontificatus Nostri decimi.

PIUS PP. X.

II.

AD R. P. D. PETRUM E. GARCIA NARANJO, ARCHIEPISCOPUM LIMANUM, CETEROSQUE PERUANAE REIPUBLICAE EPISCOPOS, POST CONCILIUM AB EI-DEM LIMAE CELEBRATUM.

Venerabiles fratres, salutem et apostolicam benedictionem. — Una cum officiosis litteris vestris acta accepimus Limani Concilii, quod haud ita pridem, Deo opitulante, celebravistis; et dileximus in illis quidem perspectissimae pietatis in Nos vestrae testimonium, in his vero, quae, ut nostis, sacrae Congregationi Concilii transmisimus recognoscenda, catholicae disciplinae in dioecesibus vestris instaurandae provehendaeque studium.

Laetamur utrumque: nihil enim avemus magis quam eos omnes quibuscum apostolici muneris onus communicamus, et coniunctissimos Nobis, et sui cuiusque gregis diligentissimos cernere: utrimque quippe suppetit bene sperandi facultas. Quae quidem, venerabiles fratres, dicere vix attinet, eo profecto erit uberius quo sanctiorem et ad omne opus bonum instructum habueritis clerum. Hortamur igitur atque obsecramus in Domino, ut cleri disciplinae antiquissima sit vobis cura, in primisque ut adolescentes in oculis habeatis qui in sacris Seminariis in ecclesiarum vestrarum spem succrescunt: horum enim recta institutio cum dioecesium fortuna, ut probe scitis, coniungitur maxime.

Qua quidem in re fidelium vestrorum bono egregie vos consuluisse putate, cum, hortatu Nostro, provinciale Seminarium istuc condendum curavistis: sed eo etiam diligentius utiliusque consulueritis, si Urbano Collegio Pio Latino Americano instituendos tradideritis delectos ex singulis dioecesibus clericos, in quibus ingenii diligentiaeque laus maiorem spem faciat sacerdotum qui futuri sint, praesertim in docendi munere,

peritiores. Auctores vobis sumus, venerabiles fratres, usu vos experturos desideriiis hisce Nostris nonnisi cum maximo emolumento paruisse. Quas enim iidem clerici, Roma altrice ac magistra, sibi compararint doctrinae virtutisque opes, eas, ad sua reversi, religioni patriaeque utilissime impendent. Vestra igitur haud sinat diligentia Nos, vel post institutum provinciale Seminarium, desiderare Romae, ut modo facimus, Peruanos clericos. Ad rem, non improvide, si opus fuerit, vos facturos scitote, si eorum numerum minueritis qui aere aluntur vel huius ipsius Seminarii, vel ceterorum quae cuiusque dioecesis sunt propria, ut nimirum subsidia suppetant iis impertienda quos dignos, prae ceteris, iudicaveritis qui Romam studiorum causa mittantur. - Sed haec vix attigisse satis sit: novimus enim studia atque officia vestra, ex iisque nihil Nos non consecuturos confidimus.

Auspex interea divinatorum munerum Nostraeque testis benevolentiae apostolica sit benedictio, quam vobis, venerabiles fratres, clero ac populo cuique vestrum tradito, peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die xxiii ianuarii mcmxiii, Pontificatus Nostri anno decimo.

PIUS PP. X.

III.

AD R. P. D. IOSEPHUM ANGELUCCI, EPISCOPUM CIVITATIS PLEBIS, EIUSDEMQUE DIOECESIOS CLERUM UTRUMQUE, QUI BEATISSIMO PATRI SINGULARIS VENERATIONIS ADHAESIONISQUE SPECIMEN EXHIBUERUNT.

Venerabilis frater ac dilecti filii, salutem et apostolicam benedictionem. — Gratae Nobis vehementer vestrae litterae. Inest in iis suavissima pietatis atque absoluti immutabilisque obsequii in Nos significatio; cuius praebendae singulis occasionem dedisse comperimus verba, gravissima equidem ac moeroris plena, quibus cum affari non multo ante contigit sacerdotes Unionis Apostolicae, conquesti apud eos sumus prava nonnullorum sacerdotum exempla qui Sedis apostolicae dicto minus sunt audientes. Deus, omnium auctor bonorum, hanc tam bonam mentem perpetuo vobis tueatur, dilecti filii: ea profecto nihil optatius Nobis, vobis nihil utilius. Et utinam adsimilem referrent ac foverent animo reliqui ad unum omnes sacerdotes! quot offensiones populis, quot Nobis minuerent aegritudinis causas; quanto melius vocationi suae sanctae responderent!

Ad vos quod attinet, venerabilis frater ac dilecti filii, pro delatis officiis gratias habete Nostras; habete et apostolicam benedictionem, quam testem benevolentiae Nostrae ac caelestium munerum conciliatricem, unicuique vestrum, vestris insuper gregibus, peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae, apud S. Petrum, die VIII februarii MCMXIII, Pontificatus Nostri anno decimo.

PIUS PP. X.

SUPREMA S. CONGREGATIO S. OFFICII

(SECTIO DE INDULGENTIIS)

DECRETUM

CIRCA MISSAS TRICENARIAS GREGORIANAS ET ALTARIA ITEM GREGORIANA.

Supremae S. Congregationi S. Officii sequentia exhibita sunt dubia de Missis triginta quae Gregorianaee nuncupantur, nec non de Altaribus, tum ecclesiae S. Gregorii in Monte Coelio Urbis, tum alibi existentibus, quae ad instar illius appellatae sunt Gregoriana:

I. Utrum sit necessarium quod Missae triginta, quae Gregorianaee appellantur, celebrentur triginta diebus continuis sine interruptione? Et quatenus affirmative:

II. Utrum in casu satisfaciat sacerdos, qui eadem die bis vel ter, vel per se (v. gr. die Natalis Domini) vel per alios, celebrationem reassumat, ita ut triginta dierum spatio Missae omnes celebrentur? Et quatenus negative:

III. Utrum idem sacerdos teneatur alium sibi substituere celebraturum Missam aliquam tricenariam?

IV. Utrum quis satisfaciat obligationi curandi tricenarium Gregorianum, si pluribus sacerdotibus triginta Missas Gregorianas distributas committat, eadem die vel paucorum dierum spatio omnes celebrandas ad dictam intentionem?

V. Utrum diebus in tricenario occurrentibus, in quibus Missa de requie a rubricis permittitur, ipsa legi debeat ad onus tricenarii Gregoriani satisfaciendum?

VI. Utrum Altare S. Gregorii in Monte Coelio de Urbe sit vere ac proprie privilegiatum?

VII. Quaenam requirantur conditiones ad obtinendum privilegium Altaris Gregoriani « ad instar »?

VIII. Utrum concedatur privilegium personale Altaris Gregoriani « ad instar »? Et quatenus negative:

IX. Quid dicendum de concessionibus Altaris Gregoriani personalis forsitan iam factis?

Quibus dubiis mature perpensis, Eñi Patres una mecum Generales Inquisitores, feria IV, die 11 decembris 1912, dixerunt:

Ad I. Affirmative, prout in decisis a S. Congregatione Indulgentiarum, die 14 ianuarii 1889.

Ad II. Negative.

Ad III. Affirmative.

Ad IV. Negative.

Ad V. Negative; poterit tamen laudabiliter legi, pietatis gratia erga defunctum, diebus quibus licet et decet.

Ad VI. Affirmative, iuxta Rescriptum ex audientia Ssmi, diei 18 februarii 1752.

Ad VII. Deinceps Altaria Gregoriana non esse concedenda.

Ad VIII. Negative.

Ad IX. Habeantur ut merae concessionibus Altaris personalis simpliciter privilegiati.

Et feria V, die 12, iisdem mense et anno, Ssmus D. N. D. Pius div. Prov. Pp. X, in solita audientia R. P. D. Adessori S. Officii impertita, supra relatas Eñorum Patrum resolutiones benigne adprobare dignatus est.

M. CARD. RAMPOLLA.

L. ☒ S.

† D. Archiep. Seleucien., *Ads. S. O.*

SACRA CONGREGATIO CONCILII

BISMARCKIEN. ET ALIARUM.

INCARDINATIONIS.

(Per summaria precum).

Delegatus Apostolicus in Republica Washingtonien. H. S. C. retulit, die 30 maii 1912, quae sequuntur:

« Il Vescovo di Bismarck, Mons. Wehrle, O. S. B., mi scriveva, in « data 20 corrente, quanto segue: “ Nel fascicolo dello scorso marzo dell’*Acta Apostolicae Sedis*, si trova una decisione della S. Rota, in cui si « asserisce che il giuramento è necessario per la validità della incardinazione. Mi consta che in questa diocesi molti sacerdoti furono incardinati senza prestare il giuramento all’atto della incardinazione. Ciò « posto, chiedo: 1° Ha il vescovo il diritto di dichiarare che tali incardinazioni sono invalide? 2° *Quatenus affirmative*; devono i sacerdoti « che furono così invalidamente incardinati, ritornare alla diocesi dalla quale furono escardinati? 3° Può obbligarsi il vescovo che li escardinò « a riceverli di nuovo nella sua diocesi? „»

« È da ritenersi per certo che anche in molte altre diocesi degli « Stati Uniti, siano stati incardinati sacerdoti senza far loro emettere il « giuramento richiesto dalla Costituzione *Speculatores* e dal decreto *A primis*, e che i vescovi intendano valersi di tale omissione per disfarsi « di quelli che non hanno fatto buona prova. Come pure si possono « facilmente prevedere le questioni che sorgerebbero se i vescovi si decidessero a ciò fare.

« Tutto considerato, mi è sembrato opportuno sottomettere i quesiti « del vescovo di Bismarck a cotesta sacra Congregazione, con preghiera « di dare quella risposta e di emanare quelle disposizioni che giudicherà « convenienti ».

Super praemissis exquisitum fuit R. P. Consultoris votum, quod nunc typis impressum ad EE. VV. huic folio adnexum mittitur.

Quare, etc.

Et Eñi Patres, in congregatione plenaria diei 14 decembris 1912, rescribendum censuerunt:

Ad I. Attentis omnibus, *negative*.

Ad II. et III. Provisum in primo.

Romae, e Secretaria S. C. Concilii, die 31 ianuarii 1913.

I. Grazioli, *Subsecretarius*.

VOTUM CONSULTORIS.

1. Occasione sententiae a S. Romana Rota prolatae die 9 ianuarii 1912, ac publicatae in *Act. Apost. Sedis*, vol. IV, pag. 249 seq., circa valorem incardinationis clerici in aliquam dioecesim, quae declarata est invalida ob defectum formae praescriptae in decreto *A primis* huius S. C., ab episcopis Americae septentrionalis dubitari coeptum est de valore aliarum incardinationum in illis dioecesibus factarum, in quibus omnia et singula decr. *A primis* requisita non fuerunt observata, praesertim iuramentum ab incardinando emittendum.

2. Nominatim episcopus Bismarckiensis ad Delegatum apostolicum Washingtoniensem ea de re scripsit, referens in sua dioecesi plures adesse sacerdotes qui in eam incardinati sunt quin praescriptum iuramentum praestiterint, atque inde a Delegato apostolico triplici dubio responsum postulabat:

I. An episcopus ius habeat declarandi invalidas tales incardinationes.

II. Quatenus affirmative, an sacerdotes ita invalide incardinati debeant reverti ad dioecesim ex qua excardinati fuerunt.

III. An episcopus qui excardinationem dedit, possit obligari ad illos recipiendos.

Quae dubia a memorato Delegato apostolico ad hunc S. O. fuerunt transmissa, hoc addito opportuno monito: « È da ritenersi per certo che « anche in molte altre diocesi degli Stati Uniti, siano stati incardinati « sacerdoti senza far loro emettere il giuramento della Costituzione *Spe- culatores* e del decreto *A primis*, e che i vescovi intendano valersi di « tale omissione per disfarsi di quelli che non hanno fatto buona prova ».

3. Ut breviter circa proposita dubia meum votum promam, quod ad primum quaesitum attinet, res videtur pendere ab illa quaestione, utrum modus incardinationis decreto *A primis* praescriptus, sit substantialis, ita ut incardinatio aliter facta non teneat. Sententia quidem S. Rotae in citata causa Londonensi, quae hisce dubiis occasionem praebuit, hoc pro certo videtur habere, quippe hoc ipsum tamquam fundamentum iuri-

dicum decisionis allegatur. Non omnes quidem rationes ibidem adductae eandem videntur habere vim probativam, sed de re ipsa non videtur posse esse dubium, quin in memorato decreto *A primis*, licet desint expresse clausulae irritantes, incardinatio aliter quam numero secundo praescribitur facta, penitus irritetur.

Nam profecto in foro ecclesiastico *non absolute* recepta est R. I. 64, in Sext. prout sonat: « Quae contra ius fiunt, debent utique pro infectis « haberi »; sed potius attendendum est principium Innocentii III, cap. 16, X, *De regular.* (III, 31): « Multa fieri prohibentur, quae si facta fuerint, « obtinent roboris firmitatem » scil. si desit expressa clausula irritans (D'Annibale, *Theol. mor.*, v. I, n. 210, not. 4; Wernz, *Ius Decret.*, v. I, n. 50, not. 35, n. 110; Reiffenstuel, in tit. II, *De Const.*, n. 246 sq.; Suarez, *De legibus*, lib. V, c. 25, c. 29, n. 4, 5).

4. At pariter omnes Auctores conveniunt quod, quando lex ecclesiastica praescribit formam actus, ea non servata, actus, sua forma carens, irritus est. D'Annibale, loc. cit., n. 210, 211, 213. Ita Reiffenstuel, loc. cit., n. 243: « Irritatio actus alia est *implicita*, alia *explicita*. Et « quidem irritatio explicita dicitur, quae fit verbis claris et expressis, « ut si lex dicit: “ si secus fiat, omni careat robore firmitatis „, c. *Decet*, « § fin., *De Immunit. Eccl.*, in Sext., aut “ irritum sit et inane „. Clem., 2, « *De rebus Eccl. non alien.* - Irritatio *implicita* est, quae fit per verba « aequipollentia, ut fit quando *certa forma praescribitur* actui sive con- « tractui. Nam quia forma dat esse rei, consequenter ea deficiente cor- « ruit actus ».

5. Porro decretum *A primis*, n. 2, sensu obvio intellectus, formam actus praescribit, in eum praecise finem ut *controversiis et abusibus* occurreretur, ut ibidem dicitur, quae praecedenti tempore passim oriebantur ex non observatis cautionibus in decreto pro futuro tempore statutis; qui finis cum minime obtineretur per legem mere praecipientem, prona est consequentia, legislatorem, dum actus solemnia praescripsit, eiusdem formam assignasse.

6. Concilium quidem plenarium Baltimoreense III pro Statibus Foederatis Americae septentrionalis admiserat praeter incardinationem *formalem*, aliam praesumptam (n. 66), quae habetur dum episcopus clericum excardinatum ab alia dioecesi et in sua admissum post triennium vel quinquennium probationis (quod debet praecedere incardinationi formali, ibid., n. 63), omiserit actum formalis incardinationis, seu incardinationis decretum.

At post publicatum decretum *A primis* ortum est dubium, an per illud fuerit derogatum memoratae dispositioni Conc. plen. Baltimoreensis;

quod dubium ab hoc S. O. fuit decisum (*Acta Sanctae Sedis*, vol. 39, pag. 486 sq.). Sed maximi momenti est accurate referre ipsum dubium eiusque solutionem. Dubium ergo fuit ita propositum:

« Si domanda se in forza del detto decreto del Concilio, il quale « richiede l'incardinazione *in scriptis*, sia restato annullato il decreto « del Concilio di Baltimora, che ammette l'*incardinazione presunta*, ed « in caso affermativo, se detta legge abbia vigore retroattivo riguardo « a casi quando il triennio o quinquennio di prova, secondo il detto « Concilio di Baltimora (n. 62, 63), sia già spirato prima dell'emanazione « del citato decreto della S. C. del Concilio ».

Et responsio fuit: « Ad I: *affirmative*, ad II: *negative* ».

7. Per talem decisionem quoad ius particulare per Conc. BaltimoreNSE inductum, solum constat fuisse illi iuri derogatum *relate ad admissionem incardinationis praesumptae* seu sine documento scripto factae post certos annos probationis in sacro ministerio: « Qui eo elapso tempore, ut ibi statuitur, clericum qui dioecesi adscribi petierat, nec formaliter admittit nec admittere plane diserteque recusat, iure praesumitur adscripsisse ».

At quoad alteram incardinationem ordinariam et formalem in eodem Concilio BaltimoreNSE admissam ac variis cautionibus munitam ac sapienter ordinatam, ex memorata decisione huius S. C. non constat praefatum decretum BaltimoreNSE fuisse abrogatum. Sane decretum *A primis*, de incardinatione agit in ordine praesertim ad Ordines recipiendos; decretum vero BaltimoreNSE refertur ad *sacerdotum* incardinationem, quae ibidem apte ordinatur requisitis etiam pluribus conditionibus (v. gr. quoad probationem praemittendam), quam quae decreto *A primis* exiguntur. Scripto enim fieri praecipitur, et solum difficultas in casu fit quoad emissionem iuramenti *ad instar* Constitutionis *Speculatores*, quod in pluribus casibus dicitur fuisse omissum. Iam vero defectus solius iuramenti non videtur certo invalidam reddere incardinationem; nam argumenta quibus id probat Rota in citata causa Londonensi non sunt convincentia, iuramentum namque in Const. *Speculatores* non requiritur ad *valide* acquirendum domicilium, quae est res in iure inaudita, sed ad acquirendum *domicilium qualificatum* quod requiritur ut episcopus *legitime* ordinet subditum ratione domicilii. At hic agitur de incardinatione *sacerdotis* iam ordinati, relate ad quam iuramentum potius simpliciter praecipitur, seu imponitur ut obligatio suscipienda ab incardinando, non exigitur ut conditio sine qua non ad valorem incardinationis. Qua in hypothesi iuramentum potius videtur dicendum esse implicite inclusum in ipsa incardinatione; quemadmodum votum casti-

tatis implicite includitur ex lege Ecclesiae in susceptione primi Ordinis sacri.

8. Praeterea illa causa Rotae refertur ad dioecesim Canadiensem, in qua non viget ius Conc. plenarii Baltimorensis, quod vim habet in solis dioecesibus Statuum Foederatorum, pro quibus illud ius fuit specialiter recognitum a S. C. de Prop. Fide.

9. Insuper, ad maiorem abundantiam iuramentum, etsi fuerit omis- sum in actu incardinationis, ex iure particulari dioecesum Statuum Foederatorum, *ipso iure suppletur*. Nam ibidem generatim ordinatio fit titulo missionis; porro ipsum Concilium Baltimorense n. 66 statuit in taliter ordinato: *Iuramentum praestitum in aliena dioecesi censetur pro nova esse servandum*. Iam vero in hypothesi talis dispositionis, obligatio iuramenti, etsi in actu incardinationis expresse non emissi, adest; ac proinde in casu non deest etiam in hac parte substantia rei praescriptae.

10. Dum ergo quaeritur an episcopus possit declarare invalidas incardinationes factas non praestito iuramento: cum ex disputatis illae incardinationes quoad alia, quae sola videntur esse substantialia, sint factae ad normam decreti *A primis*, immo observatis etiam aliis conditionibus in Concilio Baltimorensi requisitis; et iuramentum ex dictis aequivalenter saltem adsit; putarem respondendum: *negative*.

11. *Nota*: Quodsi argumenta facta non convincerent, putarem tamen interim, dum expectatur novus Codex, in quo sine dubio de hac re curabitur, spectata perturbatione quae ex responso affirmativo ex relatione Delegati apostolici induceretur, potius abstinendum esse a tali responso affirmativo dando.

12. II-III. Cum secundum et tertium dubium dependeant a responso affirmativo dato in primo; si huic detur propositum responsum negativum, consequenter ad II et III esset respondendum: *provisum in primo*.

13. Aliquid tamen in particulari de II et III dubio videtur esse directe proponendum.

Sane licet verum esset incardinationes de quibus in casu agitur, validas non fuisse, non inde sequeretur sacerdotes ita invalide incardinos *debere* reverti ad dioecesim ex qua excardinati fuerunt, aut *absolute et simpliciter* posse cogi eorum episcopum ad illos recipiendos.

Nam primo nullibi est prohibitum in iure, ne sacerdos aliquis de consensu proprii Ordinarii suum ministerium praestet in aliena dioecesi ab huius episcopo admissus; quin potius est positive permissum, ut unus Ordinarius alteri indigenti subsidium sacrorum ministrorum praebere possit. Nec est necesse ad hoc demonstrandum, ut recurratur ad ius commune, cum habeamus hac in parte ius particulare illius regionis

a Conc. plen. Baltimorensi sancitum et a sancta Sede recognitum; ita namque in memorato Conc. n. 69 edicitur: « Quae de sacerdotum excommunicatione et in aliam dioecesim adscriptione definivimus, nullatenus obstant consuetudini, iuxta quam episcopi sacerdotes, si qui in sua dioecesi satis abundant, egentioribus dioecesibus ad auxilium in cura animarum ferendum pro longiore etiam tempore concedunt. Quem morem, uti zeli apostolici indicium, S. Sedes commendavit » (*Instr. S. C. C. ad Conv. Epp. Prov. Mediol. 1849*).

Ergo debitum revertendi non habet per se sacerdos male incardinatus, sed potius ius est episcopo proprio eum revocandi, quam tamen revocationem non debet facere nisi observata aequitate naturali. Quae aequitas non servaretur, si eum revocatum haberet in sua dioecesi otiosum ac sine mediis congruae sustentationis, dum in dioecesi in qua male incardinatus est, ob defectum alicuius requisiti essentialis, naviter, approbante eius dioecesis episcopo, in salutem animarum laboraret. Quia in hypothesi *obligatio* revertendi ad propriam dioecesim pro tali sacerdote asserta, in ipsius sacerdotis damnum et in detrimentum salutis animarum redundaret. Atque haec quoad secundum dubium in hypothesi quod primo daretur responsum affirmativum, seu incardinationes in casu invalidae declararentur.

14. Quod vero attinet ad tertium, seu ius episcopi male incardinantis sacerdotem remittendi, et consequens inde obligatio episcopi proprii eum recipiendi, res etiam videtur decidenda non spectato tantum stricto iure, sed etiam secundum naturalem et canonicam aequitatem.

Sane de stricto iure remittendi ad suam dioecesim sacerdotem non rite incardinatum non potest esse dubium. At summum ius non raro est summa iniuria, et aequitas naturalis et canonica postulat ut qui sentiat commodum sentiat etiam incommodum, nec beneficia grato animo accipiuntur si pro bonis acceptis retribuuntur mala.

Porro vidimus esse actum caritatis et zeli a S. Sede commendatum, si episcopus qui sacerdotibus abundat, alteri episcopo indigenti aliquem sacerdotem seu operarium concedit. Si ergo hic esset casus in Statibus Foederatis, circa quem proponitur dubium, evidenter violaretur naturalis et canonica aequitas ab illo episcopo qui ab alio in auxilium curae animarum postulasset sacerdotem, atque sacerdotem ita obtentum vellet solum retinere quamdiu ipsi inservit, et ad proprium episcopum remittere quando non inserviat: et quod peius esset, si post plurimos annos laudabilis servitii, tum demum remitteret ad proprium episcopum, cum sacerdos, aut lapsus est in delicta, aut saltem difficilis conditionis factus fuerit.

15. Ergo in hypothesi, quod I dubio non daretur propositum responsum negativum, in tertio dubio non esset dandum responsum simpliciter affirmativum, sed esset respondendum: *affirmative, servata tamen naturali et canonica aequitate.*

Atque haec habui quae circa proposita dubia dicerem, salvo meliori iudicio.

PETRUS VIDAL, S. I., *Consultor.*

S. CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE

DECRETUM.

PRAEFECTURA APOSTOLICA DE KAFFA MERIDIONALI ERIGITUR.

Quo uberes salutis fructus in Apostolico inter populos Galla Vicariatu adhuc suscepti laetius in dies augeantur, cumque propitia dilatandae fidei ibidem non desint auspicia, opportunum consilium visum est ab eodem Apostolico Vicariatu, curis concredito Ordinis Minorum Capuccinorum, territorium ad occidentales oras, dissito tractu iacens, distrahere ac in separatam missionem erigere. Eñi itaque Patres sacrae huius Congregationis Christiano Nomini Propagando, in plenariis comitiis die 20 vertentis mensis ianuarii habitis, novam Apostolicam Praefecturam, de Kaffa meridionali nuncupandam, alumnisque Instituti Taurinensis a Consolata pro missionibus ad externos tradendam, erigere censuerunt, sequentibus statutis limitibus:

Ad Boream Baro flumen a confiniis anglo-aethiopicis ad eius fontes in monte Secia, deinde flumen Goggeb a fontibus ad eius influxum in Omo, et latitudinis gradus qui, exinde procedens, pervenit usque ad montes Arussi.

Ad Orientem displuvium aquarum inter flumina quae hinc in lacus Margherita, Ciamò et Stefania, illinc in Indicum Oceanum influunt.

Ad Meridiem linea quae coniungit praedicti displuvii terminum cum litore orientali laci Rodolfo ubi a 4° latitudinis borealis gradu secatur.

Ad Occidentem demum priores fines Apostolici inter populos Galla Vicariatus, nunc per praesens decretum innovantur et ad confinia civilia anglo-aethiopica, inter lacum Rodolfo et flumen Baro interiecta, proferuntur.

Quam sententiam Ssmo Domino nostro Pio, div. prov., Pp. X per infrascriptum eiusdem S. Congregationis Secretarium, in audientia die 27

praefati mensis habita, relata, Sanctitas Sua in omnibus adprobavit ratamque habere dignata est ac praesens ea de re Decretum confici mandavit.

Datum Romae ex aedibus S. Congregationis de Propaganda Fide, die 28 ianuarii, anno 1913.

L. ✠ S.

Fr. H. M. CARD. GOTTI, *Praefectus*.

C. Laurenti, *Secretarius*.

S. CONGREGATIO RITUUM

I.

DECRETUM

DE CAUSIS SERVORUM DEI PROCEDENTIBUS PER VIAM CASUS EXCEPTI, QUARUM DISCUSSIO, EDITO DECRETO « CUM IN AGENDIS » 11 NOVEMBRIS 1912, SUSPensa FUIT DE MANDATO SANCTISSIMI.

Edito Decreto *Cum in agendis* die 11 novembris superioris anni, quo sanctissimus Dominus noster Pius Papa X iudicalem ordinem sancivit servandum in Causis Servorum Dei procedentibus per viam Casus excepti, cum Sanctitas Sua mandasset, ut suspensae manerent Causae omnes eius generis quae apud sacrorum Rituum Congregationem agi coeperant, non exclusa Causa Servi Dei Isnardi ex Ordine Praedicatorum, Beati nuncupati, donec ipsa Sanctitas Sua eminentissimo Cardinali eidem Congregationi Praefecto, vel eiusdem Congregationis Secretario, mentem suam aperiret: cumque interea nonnulli Postulatores per infra-scriptum Secretarium supplicibus votis ab ipso sanctissimo Domino nostro quaesissent, an sibi liceret prosecui Causas ante memoratum Decretum inchoatas, easque ad finem perducere veteri procedendi ordine servato; Sanctitas Sua negativum dedit responsum.

Ex speciali vero gratia concedendum esse duxit, ut resumi possint illae Causae quae, quamvis tractatae iam fuerint apud sacrorum Rituum Congregationem, nondum tamen ad exitum pervenerunt per approbationem vel confirmationem Sanctitatis Suae: et illae praeterea quarum positiones typis impressae traditae fuerunt Promotori Fidei ante promulgationem Decreti memorati, iuxta elenchum ab ipso Promotore confectum et sacrae Rituum Congregationis Secretario exhibitum; quae

omnes ita pertractandae erunt, ut quadam indulgentia et moderatione adhibita, eiusdem Decreti substantia omnino servetur, hoc tamen pacto ut:

1. Non procedatur ad ulteriora, nisi peractis, more solito, perquisitione et revisione scriptorum, si quae sint.

2. Si post revisionem scripta approbata fuerint, in Congregatione Ordinaria discutiatur Dubium, nisi discussum iam fuerit, « An sententia lata ab Ordinario super Casu excepto confirmanda sit ». Cuius Dubii favorabilis resolutio erit, vel « *Confirmandam esse sententiam, ita ut ad ulteriora procedi possit* », vel « *Sufficienter constare de Casu excepto, ut ad ulteriora procedi possit* », prout res tulerit.

3. Secretarius favorabilem Congregationis resolutionem, ut supra, Sanctissimo referat cum rationum momentis, in compendium redactis, quibus suffragatores innixi sunt; quam Pontifex, si ei visum fuerit, auctoritate Sua confirmabit, iuxta ea quae Ipse constituit in Decreto *Cum in agendis*. Declarat autem Sanctitas Sua vim huius confirmationis, prout ex eodem Decreto eruitur, non eam esse ut censeatur Pontifex illico permittere cultum Servi Dei, sed tantum facultatem facere ut ad ulteriora procedatur: cum enim agatur de antiquissimis Causis, eadem Sanctitas Sua non intendit cultum approbare, nisi iudicialiter constiterit de fundamento rationabili cultus nempe de virtutibus Servorum Dei.

4. Si Sanctissimus hanc confirmationem addiderit, mandetur Ordinario, onerata eius conscientia, ut sacrorum Rituum Congregationi significet, an eo loci vigeat fama de sanctitate vitae et virtutibus et miraculis Servi Dei, et quae opera virtutum praecipua a fidelibus, ex traditione, Servo Dei tribuantur; vel an fama sit de martyrio eiusque causa et signis. Postulator autem syllogem virtutum ipsius Servi Dei cum instrumentis, et documentis historicis illius virtutes probantibus tradat Promotori Fidei, qui pro rei veritate relationem faciat; eaque typis impressa eminentissimis PP. Cardinalibus et Praelatis Officialibus distribuatur. Si eminentissimi Cardinales in Congregatione Ordinaria, audito voto Praelatorum Officialium, decernendum censuerint, constare de virtutibus Servi Dei in gradu heroico, eorum resolutio Sanctissimo referatur, ut videat utrum cultus Servo Dei praestitus, sit confirmandus necne.

5. In ceteris omnibus Causis huius generis Decretum diei 11 novembris 1912 ut supra, religiose servetur.

Atque ita servandum Sanctitas Sua censuit, decrevit et mandavit hac die 31 ianuarii 1913.

FR. S. CARD. MARTINELLI, *Praefectus*.

L. ✠ S.

† Petrus La Fontaine, Ep. Charystien., *Secretarius*.

II.

DECRETUM SEU DECLARATIO

CIRCA RUBRICAS TIT. X, NUM. 2 ET 5 DE MISSIS VOTIVIS ET « DE REQUIE ».

In nova Rubrica Constitutioni Pianae *Divino afflatu* adiecta Tit. X, num. 2 et 5, « prohibentur Missae votivae privatae seu lectae pro « defunctis, in feriis Quadragesimæ, Quatuor Temporum, II. Rogatio-
« num, in vigiliis, et in feria in qua anticipanda vel reponenda est Missa
« Dominicae: in Quadragesima vero permittuntur Missae privatae defun-
« ctorum tantum prima die cuiuscumque hebdomadae libera in kalen-
« dario ecclesiae in qua Sacrum celebratur ».

Nunc vero ad dirimendas quaestiones nonnullas huic S. Congregationi propositas circa applicationem praefatae Rubricae quibusdam Missis votivis privilegiatis tum in Ecclesia universali, tum certis in locis per Indultum apostolicae Sedis concessis, firmis manentibus legibus et privilegiis Missas solemnes seu in cantu respicientibus, quoad Missas privatas lectas sequentia decernuntur et declarantur:

I. Privilegium Missae votivae lectae, de speciali gratia nonnullis Sanctuariis concessum, ita ut celebrari possit in duplicibus I. et II. classis, seu etiam II. classis tantum; et privilegium Missae votivae Ss. Cordis Iesu in prima feria VI cuiusque mensis, permanent in suo robore, etiam in feriis et vigiliis per dictam rubricam exclusis.

II. Privilegium Missae votivae lectae aliquibus Sanctuariis aut aliis ecclesiis vel communitatibus regularibus quocumque modo et titulo concessum, ita ut celebrari queat tantummodo in duplicibus maioribus et minoribus, et exclusis feriis, vigiliis et Octavis privilegiatis, sic erit deinceps applicandum, ut dictae Missae votivae lectae prohibitae sint in omnibus feriis in praefata rubrica enumeratis. Loco tamen huiusmodi Missae votivae, extra feriam IV Cinerum, hebdomadam maiorem et vigilias Nativitatis et Pentecostes, adiungi poterit oratio ipsius Missae votivae, vel in Missa de die post orationem feriae seu vigiliae, vel in Missa de feria seu vigilia ante alias orationes. Quod si adsit specialis concursus populi, unica Missa lecta ex praedictis Missis votivis celebrari poterit, quoties Missa in cantu commode haberi nequeat.

III. Privilegium Missae votivae lectae pro sponsis ita erit applicandum, ut liceat, extra tempus clausum, haec Missa dici etiam in praedictis feriis et vigiliis.

IV. Privilegium Missae pro defunctis lectae aliquibus locis vel Ordinibus concessum ita ut bis vel ter in hebdomada celebrari possit etiamsi occurrat aliquod duplex maius vel minus, in posterum ita erit applicandum, ut intelligatur tantummodo concessum pro diebus in quibus non occurrat aliqua feria aut vigilia, ut supra. Quapropter in huiusmodi feriis vel vigiliis Missae lectae pro defunctis semper prohibitae sunt, exceptis Missis in die obitus vel pro die obitus, in ecclesiis ubi celebratur funus alicuius defuncti cum Missa in cantu; item excepta unica Missa quae pro defuncto paupere celebrari potest iuxta decretum 9 maii 1899, n. 4024; item Missis quae in sepulcretis celebrantur, ad normam decreti 19 maii 1896, num. 3903; item exceptis Missis lectis in prima die libera uniuscuiusque hebdomadae in Quadragesima iuxta novas rubricas. - Ex indulgentia vero sanctae Sedis habentur adhuc valida, donec expirent, Rescripta quinquennalia, aliquibus dioecesibus et provinciis religiosis exteris nuper concessa, celebrandi bis in hebdomada Missas lectas de Requie in die obitus seu depositionis, tertio, septimo, trigesimo et anniversario.

Contrariis non obstantibus quibuscunque, die 8 februarii 1913.

L. ✠ S.

FR. S. CARD. MARTINELLI, *Praefectus*.

† Petrus La Fontaine, Episc. Charystien., *Secretarius*.

SACRA ROMANA ROTA

LIMBURGEN.

NULLITATIS MATRIMONII (TEICHERT-WILHELM).

Pio Papa X feliciter regnante, Pontificatus Dominationis suae anno decimo, die 2 mensis ianuarii 1913, RR. PP. DD. Fridericus Cattani, Antonius Perathoner, Ponens, et Iosephus Alberti, Auditores de turno, in causa Limburgen. - Nullitatis Matrimonii, inter Aemilium Iacobum Teichert appellantem, repraesentatum per legitimum procuratorem ex officio deputatum, sac. Carmelum Conte, advocatum, et Elisabetham Wilhelm, contumacem, interveniente et disceptante in causa Vinculi Defensore ex officio, sequentem tulerunt definitivam sententiam.

Aemilius Iacobus Teichert, civis catholicus vici Lorsbach, semper, ut ipse narrat, ex quo de nuptiis cogitare coepit, propter peculiare

circumstantias, firmissimam habuit voluntatem nonnisi cum virgine, nunquam vero cum persona iam deflorata, matrimonium ineundi.

Qua de causa cum mense novembri 1907, post initas secundas nuptias matris suae, solus in domo existens, de matrimonio contrahendo cogitaret, puellam sibi optime commendatam, Elisabetham seu Elsam Wilhelm, quam tamen iam cum alio iuvene de matrimonio ineundo tractavisse sciebat, sic allocutus est: « Elsa, ego numquam puellam « ducam quae iam cum alio commercium carnale habuit. Habuistine « hoc? » Respondit ipsa: « Non, numquam ».

Cui assertioni fidem exhibuit Iacobus noster nec postea hac de re inter sponso sermo fuit. Die 1 februarii 1908, matrimonium in ecclesia parochiali, dispensatione supra impedimento mixtae religionis (Elsa enim protestanticae adhaerebat religioni) rite obtenta, celebratum est. Sed ecce post tres fere menses - sub fine mensis aprilis - mulier marito vespere ex officina domum redeunti sponte confitetur, se ex copula cum quodam Hahn, fabro, gravidam esse. Quo audito, Teichert illico, eodem adhuc vespere, mulierem e domo sua expulit; mox etiam a tribunali civili annulationem contractus civilis petiit, et die 5 ianuarii 1909 obtinuit.

Qua obtenta, Curiam quoque episcopalem Limburgensem adiit, rogans ut matrimonium suum cum Elsa, etiam quoad vinculum, nullum declararetur, sive ex errore qualitatis in personam redundantis, scilicet virginittis, sive ex defectu consensus propter appositam et non verificatam conditionem. Curia Limburgensis, processo canonico instituto, per sententiam diei 7 mensis octobris 1910, revera matrimonium in casu declaravit nullum, edicens « constare de nullitate matrimonii et quidem « propter defectum consensus ex parte mariti ».

A qua sententia Defensor vinculi pro munere suo appellavit ad Curiam metropolitanam Friburgensem, quae die 7 februarii 1911 sententiam primae instantiae cassavit, pronuntiando « non constare de « nullitate matrimonii ».

Unde causa hodie H. S. O. ad quem Actor appellavit, proponitur sub consueta dubii formula: « An constet de nullitate matrimonii in casu? »

Ius quod attinet, RR. PP. DD. praeprimis animadverterunt satis constare, errorem tum solummodo irritare matrimonium, cum est error vel personae, vel qualitatis in personam redundantis, vel qualitatis quae tamquam conditio sine qua non ante nuptias posita sit, vel denique si est error conditionis servilis.

Cum primus et ultimus error extra casum sint, remanet ut inquiratur an adsit error in qualitate in personam redundante, vel error in

qualitate quae tamquam conditio sine qua non posita fuit. Iamvero error in qualitate quae in personam redundat, adest quando erratur in tali qualitate, ob cuius defectum persona oblata non amplius eadem est in cuius matrimonium consentitur. Ad rem Instructio Austriaca, § 14, hanc statuit regulam: « In personam redundat error in ea tantum qualitate, qua sola futuri coniugis persona determinatur ». Quam regulam cl. Aichner (*Comp. iur. Eccl.*, ed. 11, p. 605 seq.) sic interpretatur: « Si quis contrahit cum persona quam prius ex visu, auditu, colloquiis non cognovit, sed tantum ex certa qualitate ipsi proposita, quae non est communis aliis sed individualis alicuius certae et determinatae personae, tunc error huius qualitatis refunditur in errorem personae et matrimonium dirimit. Ratio est, quia errans, de illa persona quacum contraxit, nullam animo informaverat ideam, nisi ex illa qualitate per quam persona futuri coniugis unice designata animoque apprehensa fuit. Iamvero, quia qualitas ista deest, deest etiam fundamentum cui consensus innititur, et obiectum substantiale consensus, ideoque deficit ipse consensus. Ex quibus elucet, duo requiri, ut error qualitatis in personam redundet: a) ut persona circa quam erratur, prius ex visu, auditu, colloquiis cognita non fuerit, quod contigit ubi per literas vel per procuratorem de matrimonio praevis tractatum est, vel ubi matrimonium mediante procuratore contrahitur; b) ut eadem persona tamquam individuum unice ex certa quadam qualitate (quae tamen non adest) denotetur, v. g. si quis consentiat contrahere cum filia primogenita comitis N., offeratur autem postea secundogenita aut alia, quae primogenitam se simulat. An haec duo requisita adsint, quaestio facti est, quae pro foro externo semper rigore probari debet ». Eandem doctrinam tradunt praeter antiquiores canonistas (Cfr. v. g., Reiffenstuel, l. IV, t. 1, n. 348) etiam recentiores, inter quos Gasparri (II, ed. 3, p. 883) et Wernz (IV, ed. 2, n. 223).

Ex quibus iam patet, quanta sit differentia inter errorem qualitatis in personam redundantis, et errorem simplicis qualitatis, seu qualitatis accidentalis; qui ultimus error regulariter matrimonium non irritat, etsi det causam contractui, et proveniat ex dolo aut simulatione alterius contrahentis.

Adest autem error simplicis qualitatis quoties futurus coniux non unice per qualitatem in qua alter errat, designatur, ut v. g. si quis putat, futuram sponsam esse pulchram, nobilem, virginem, cum est deformis, ignobilis, deflorata (Cfr. Reiffenstuel, P. IV, t. I, n. 349). Rem perbelle illustrat Wernz (l. c., nota 6) dicens: « Profecto filia primogenita principis Monacensis, illa qualitate individuali est certo determi-

« nata sicuti per nomen et cognomen. At complures filiae eiusdem
« patris possunt esse virgines, nobiles, divites; illae igitur qualitates non
« determinant unam personam in individuo, et si forte una ex iisdem quali-
« tatibus in matrimonio contracto cum certa et determinata persona desit,
« matrimonium non irritatur nisi apposita fuerit ut conditio sine qua
« non ». Imo error simplicis qualitatis nec tum quidem matrimonium
irritat, si probari posset partem errantem nequaquam matrimonium ini-
turam fuisse, si qualitatem illam (v. g. sponsae graviditatem ex alio)
cognovisset. Ex quo etiam sequitur, ut cl. Aichner (l. c., p. 606 seq.)
optime concludit, « falsam esse aliquorum recentiorum Canonistarum
« assertionem, matrimonium semper irritum esse, quod ex errore invin-
« cibili et antecedente contractum est cum persona, aut gravi melancholia
« morbove insanabili laborante, aut ob crimen aliquod publice castigata.
« Nec etiam matrimonii valor afficitur quando sponsa a tertio impraegnata
« fuit, sponsoque haec circumstantia in contrahendo non erat cognita. Id
« quod etiam ex decisionibus S. C. C. et Rotae Romanae abunde colli-
« gitur ». Harum decisionum plures affert Gasparri (l. c., n. 889 seq.).

Error tamen circa qualitatem irritat matrimonium, si haec qua-
litas praecise posita fuit tamquam conditio sine qua non; ita scil. ut
quis intendat non contrahere cum certa persona, nisi ipsi haec vel illa
qualitas insit vel absit. Deficiente enim conditione posita, etiam con-
sensus deficit, ut unanimiter tradunt doctores. Ut autem iudex eccle-
siasticus matrimonium propter conditionem non impletam possit decla-
rare nullum, saltem pro foro externo, necessarium est, ut de conditione
apposita indubitanter constet. Ad rem Wernz (t. IV, num. 229 haec
trahit: « In foro externo, nisi apertissime constet personae qualitatem
« fuisse principaliter intentam, locus non datur solutioni matrimonii.
« Quare in controversia inter Pignatelli atque Pitonium ea sententia
« videtur praeferenda, quae tenet, saltem in foro externo, valorem
« matrimonii esse praesumendum, nisi conditio (non verificata) expresse
« fuerit addita in ipsa matrimonii celebratione, aut licet antea sit addita
« nec in actu celebrationis nuptiarum expressa et iterata, tamen, omnibus
« praecedentibus et subsequentibus simul iunctis, nullus sit locus suspi-
« candi coniuges a conditione praevis apposita recessisse, sive revocasse
« consensum conditionatum ». Et sane ex circumstantiis anteceden-
tibus et subsequentibus certo quandoque probari potest praevia appo-
sitio conditionis et perseverantia voluntatis, ut demonstratur in causa
Cameracen. (coram Perathoner 11 aug. 1910; A. A. S., II, pag. 961 sqq.)
quam causam tamen, cum a praesenti toto caelo differat, actor in suum
favorem invocare nequit.

Hisce in iure stabilitis, *factum quod attinet*, RR. PP. DD. censuerunt iam ex dictis sat superque elucere, in casu nostro non agi de errore circa qualitatem in personam redundantem, sed ad summum de errore circa qualitatem quae posita fuerit tamquam conditio sine qua non. Et revera huiusmodi conditionem ante matrimonium positam fuisse asserit actor. Pluries enim deponit et iuramento confirmat, se duobus circiter mensibus ante matrimonium futurae suae uxori dixisse: « Elsa, ego numquam puellam ducam, quae iam cum alio commercium carnale habuit. » « Habuistine hoc? ». Ipsa respondit: « Non, numquam ». Actor porro, cum semper firmissimam habuerit voluntatem numquam contrahendi cum persona deflorata, putat verba sua ad Elisabetham directa continere conditionem irritantem, seu exprimere voluntatem generalem numquam defloratam ducendi, quae voluntas, utpote numquam retractata, matrimonium cum quacumque deflorata nullum efficere debuit.

Verba ad Elisabeth directa certo certius exprimunt firmam actoris voluntatem virginem tantum ducendi, hanc autem voluntatem virtualiter perseverasse non constat. Ipse enim actor fatetur, se semel tantum hac de re cum futura uxore esse collocutum: « Poi io non ho più parlato con lei relativamente a questo argomento ». Nec constat illa verba veram propriamque conditionem sine qua non exprimere, eamque ab actore appositam fuisse. Ipse actor sibi viam praecludit ad hanc conditionem probandam, declarans se hanc conditionem ante matrimonium nemini patefecisse: « Io prima del matrimonio non ho parlato con nessuno relativamente a tale condizione ». Et iterum interrogatus: « Avete voi prima del vostro fidanzamento esternato mai avanti a delle persone la vostra intenzione di non voler sposare altra ragazza all'infuori di una vergine? Quali persone possono attestare ciò? », respondit: « Io non mi ricordo di aver manifestato tale mia intenzione in presenza di terze persone, poichè io presi assai rapidamente la decisione di sposare ». Et revera testes producti nil aliud afferre valent, quam se audisse de hac conditione ab ipso Teichert et quidem post electionem mulieris e domo, ergo tempore quam maxime suspecto. Quod si iidem testes deponunt, actorem esse fide dignum ideoque in iudicio falsa iuramento non confirmasse, id quidem admitti potest; nihil enim obstat, quominus Teichert putet, ut post nuptias infelices sponsi saepius sibi fucum faciunt, se posuisse conditionem, dum fortasse expresserit tantummodo propositum seu intentionem non ducendi nisi virginem.

Quod ultimum eo magis praesumi potest, quia Teichert numquam de exsistentia virginitatis in sponsa suspicatus est, et tunc demum ad praetensam conditionem appellavit, quando mulier, post tres fere a matri-

monio menses, ipsi confessa est se ab alio cognitam fuisse et gravidam evasisse.

Imo nec tunc quidem cogitavit de matrimonio dissolvendo ob conditionem appositam, sed demum postquam a paracho de matrimonii impedimentis edoctus fuit. Conditionem igitur veram propriamque appositam fuisse probari nequit, idque eo minus, quia nonnulla argumenta contra existentiam conditionis militare videntur et revera militant.

Praeprimis scil. ante matrimonium noverat Teichert, sponsam suam cum alio viro amoribus indulsisse. Ipse enim fatetur: « Quando io entrai « in relazione con Elisabetta Wilhelm, io non conoscevo esattamente « per quanto tempo ella fosse stata in relazione col fabbro Hahn, ma « sapevo tuttavia di certo che ciò era stato per più di un anno ». At haec relatio dubium saltem de sponsae integritate in mente actoris generare, eumque ad ulteriores investigationes de existentia qualitatis a se volitae movere debuisset. Actor autem contentus fuit verba supra relata semel proferre, nec sponsam ulterius de hac re interpellavit.

Praeterea mulier rem alio modo exponit quam maritus. Ipsa enim in epistola diei 2 martii 1910 asserit, se amplius non recordari quid Teichert ei dixerit, et relationes suas cum fabro Hahn numquam negasse. Idem mulier confirmat in interrogatorio diei 30 decembris 1910. Interrogata enim, cur Iacobo Teichert ante nuptias non confessa sit, se cum fabro Hahn relationes habuisse et gravidam esse, respondit: « Teichert mi dimandò se io avessi avuto relazioni col Hahn. Io non dissi « nè sì nè no, ma ho dichiarato che se Hahn ciò avesse voluto e io « non lo avessi fatto, egli sarebbe stato cattivo con me. Teichert non « mi ha domandato se io fossi rimasta incinta di Hahn ». Et interrogata, an Teichert ante desponsationem vel matrimonium ei direxerit verba, « Elsa, ego numquam ducam puellam, quae iam cum alio com- « mercium carnale habuit. Habuistine hoc ? », respondit: « Io oggi non « posso più ricordarmi di ciò che Teichert mi abbia detto tre anni fa ».

Elsa Wilhelm porro asserit, se ante nuptias ignorasse an gravida fuerit nec ne, et medicum demum unum fere post mensem a matrimonio contracto, scil. sub fine mensis februarii, praegnantiam declarasse.

Interrogata demum an Iacobus post separationem de verbis supra relatis (scil. Elsa, ego numquam ducam etc.) cum ipsa collocutus sit, respondit: « Egli mi incontrò in Eppstein e mi disse: “ Elsa, io non « posso lasciarmi unire in matrimonio religioso, se tu in Limburgo non « riferisci al Vescovo, che io ti ho detto ciò „ ». Actor quidem negat se hisce verbis usum esse, admittit tamen se colloquium in Eppstein

cum Elsa habuisset, et ei hac occasione dixisset, se post absolutam causam coram tribunali civili aditurum esse etiam tribunal ecclesiasticum.

In casu igitur actor solus affirmat se conditionem apposuisse, nec ullum huius conditionis appositae testem afferre valet, imo coniugem habet sibi contrariam.

Solius autem actoris confessio, et etiam iuramentum ab eo praestitum in subiecta materia omni valore destituuntur. « Iusiurandum enim », ut ait Instructio Austriaca (§ 169), « a coniugibus praestitum, aequae ac eorum confessio, probationem de impediementi existentia suppeditare aut supplere nequit ».

Etiam ex capite *Super eo* (c. 5, X, IV, 13) constat, confessionem quam coniuges in ipsa disquisitione iudiciali faciunt, aut ante illam quidem fecerunt sed post matrimonii quod accusant celebrationem, quatenus contra valorem matrimonii pugnat, omni vi probandi carere.

Iacobus Teichert certe propositum habuit non ducendi mulierem corruptam, et in casu specifico, non ducendi Elsam, si scivisset eam esse corruptam. At haec voluntas habitualis nihil prodest ad hoc ut matrimonium quoad vinculum dissolvatur. Nam matrimonium contractum ex errore circa qualitatem dante causam contractui (ita nempe ut ob eum quis contraxit, non contracturus si contrarium sciret) validum est.

« Unde etiam infertur (ait Reiffenstuel, l. IV, t. I, n. 345) validum « esse matrimonium, quod cum Caia contrahit Titius, putans, vel falso « asserenti credens, eam esse sanam vel virginem vel divitem aut vir-
« tuosam, cum tamen esset infirma, corrupta, pauper aut vitiis dedita, « etiamsi talis falsa persuasio fuerit causa quod eam duxerit, non « ducturus si contrarium scivisset ». Praeterea, ut iudex ecclesiasticus possit pronuntiare nullitatem matrimonii, debet ei de existentia impedi-
menti dirimentis constare per probationem plenam et perfectam, qualis est quae fit per duos saltem testes omni exceptione maiores (Cfr. Ferraris, *Divortium* N. 16; Reiffenstuel, l. IV, t. 19, num. 17). Unus testis, quantumvis habilis, plenam probationem non facit. Ratio est, quia causa dissolvendi matrimonium quoad vinculum est gravissima, et praecaveri debet ne ex collusionem partium dissolutio fiat cum magna irreverentia Sacramenti (Cfr. Maschat, tit. 19, q. 1).

Iam vero in casu plena probatio conditionis appositae non habetur, quod abunde ex dictis patet. Unde recte iudicavit iudex Friburgensis edicens, « non constare an actor voluntatem suam generalem numquam « ducendi puellam corruptam in foro externo patefecerit, neque constare

« an actor sponsam suam de virginitate interpellaverit, et si interpellavit,
« iterum non constare interrogationem Elsae factam habuisse naturam
« conditionis sine qua non ».

Quibus omnibus in iure et facto perpensis, Christi nomine invocato, Nos infrascripti Auditores de turno, pro tribunali sedentes et solum Deum prae oculis habentes, decernimus, declaramus et definitive sententiamus, proposito dubio respondentes *negative*, seu *non constare de nullitate matrimonii in casu*.

Ita pronuntiamus, mandantes Ordinariis locorum et ministris tribunalium ad quos spectat, ut executioni mandent hanc nostram definitivam sententiam et adversus reluctantes procedant ad normam sacrorum Canonum et praesertim cap. 3, sess. XXV, Conc. Trid. iis adhibitis executivis et coercitivis mediis quae magis efficacia et opportuna pro rerum adiunctis exstitura sint.

Romae, in sede Tribunalis S. R. Rotae, die 2 ianuarii 1913.

Fridericus Cattani.

Antonius Perathoner, *Ponens*

Iosephus Alberti.

Sac. T. Tani, *Notarius*.

SIGNATURA APOSTOLICA

Apud supremum Signaturae Apostolicae Tribunal actae sunt anno 1912 nonnullae causae *reservatae*, quarum sententia definitiva fuit prouti sequitur:

I. FENABOREN. - *Resignationis parociae, sive Nullitatis sententiae incidentalis Rotalis*.

Proposito dubio: *Sitne nulla sententia incidentalis in casu et sitne locus eius circumscriptioni?* Eñi Iudices, relatore E. P. D. Basilio Card. Pompilj, sub die 23 martii 1912, responderunt: *Sententiam in casu esse nullam*.

II. ROMANA. - *Nullitatis matrimonii, sive Nullitatis sententiae Rotalis*.

Proposito dubio: *Sitne nulla sententia Rotalis in casu et sitne locus eius circumscriptioni?* Eñi Iudices, relatore E. P. D. Basilio Card. Pompilj, sub die 27 iulii 1912, responderunt: *Negative*.

III. FESULANA. - *Compositionis (Ex commissione Sanctissimi).*

Propositis dubiis: 1) *An sit locus compositioni in casu?* Et quatenus affirmative: 2) *Qua mensura componendum sit?* Eñi Iudices, relatore E. P. D. Basilio Card. Pompilj, sub die 28 decembris 1912, responderunt: Ad 1um *Affirmative, ad obtinendam contractuum sanationem.* - Ad 2um *Supplicandum Ssmo ut ad compositionem heredes L. B. admittere velit, soluta sex millium libellarum summa.*

IV. APRUTINA. - *Privationis beneficii sive Nullitatis sententiae incidentalis Rotalis.*

Propositis dubiis: 1) *An querela nullitatis, ob Fori incompetentiam, ab Episcopo Aprutino prolata contra Rotalem interlocutoriam sententiam die 5 augusti 1911 sustineatur in casu?* Et quatenus affirmative: 2) *An ab hoc supremo Tribunali etiam de causae merito iudicium proferendum sit in casu?* Et quatenus affirmative: 3) *An decretum Curiae Aprutinae diei 17 februarii 1911 sit confirmandum vel infirmandum in casu?* sub die 28 decembris 1912 Eñi Iudices responderunt: Ad 1um *Affirmative, nempe Episcopum Aprutinum in sacerdotem A. I. via administrativa legitime procedere potuisse.* - Ad 2um *Negative; et sacerdoti A. I., si velit, recursum ad S. Concilii Congregationem patere.*

Praeterea, iuxta Legem Propriam can. 40, tamquam fundamento boni iuris destituti, reiecti sunt recursus in causis quae sequuntur:

I. NEAPOLITANA. - *Exsecutionis sententiae* (Decr. diei 3 ianuarii 1912).

II. DUBLINEN. - *Remotionis, sive Nullitatis sententiae incidentalis Rotalis* (Decr. diei 24 augusti 1912).

III. CONSTANTINIANA. - *Diffamationis, seu Nullitatis sententiae Rotalis* (Decr. diei 29 decembris 1912).

Romae, ex Cancellaria supremi Signaturae Apostolicae Tribunalis, die 14 februarii 1913.

Iosephus Adv. Fornari, S. T. A.

SECRETARIA STATUS

EPISTOLA.

AD R. P. ALFREDUM MARGERIN, RECTOREM CATHOLICAE STUDIORUM UNIVERSITATIS INSULARUM, GRATULANDI CAUSA OB LAETABILES FRUCTUS QUI IBIDEM DOCTORUM AUDITORUMQUE DILIGENTIA COLLIGUNTUR.

Monseigneur,

D'après les rapports autorisés qui Lui ont été faits au sujet de l'Université Catholique de Lille, le Saint-Père Pie X a constaté avec une grande satisfaction l'esprit qui inspire et pénètre l'enseignement donné par ses savants professeurs, la piété et l'amour du travail de ses nombreux étudiants. Ces informations ne pouvaient ne pas être l'objet d'une vive consolation pour l'auguste Pontife, soit à cause de la sollicitude paternelle qu'Il témoigne à votre cher pays, soit à cause de l'intérêt tout spécial qu'Il porte à la grave question, si agitée de nos jours, de l'enseignement catholique.

Il Lui a été de même particulièrement agréable d'apprendre les succès que les jeunes gens de cet Institut remportent dans leurs examens, et qui honorent à la fois le zèle des maîtres et l'application des élèves. Ces succès sont remarquables dans toutes les facultés: de théologie, de droit, de lettres, de sciences, mais plus encore, semble-t-il, dans la faculté de médecine.

Sa Sainteté n'ignore pas, d'ailleurs, que cette faculté, la seule qui ait pu être instituée en France, compte un nombre considérable de professeurs éminents par leur science et leur expérience professionnelle; qu'elle dispose de plusieurs hôpitaux, de nombreux dispensaires, où les étudiants, sous la direction immédiate de leurs maîtres, acquièrent facilement et sûrement la science de la chirurgie et de la médecine; qu'elle est munie de musées et de laboratoires nécessaires pour l'étude théorique et les travaux pratiques.

Aussi bien le Saint-Père la recommande-t-Il aux familles chrétiennes de la France entière, et engage-t-il volontiers les évêques à y envoyer de nombreux jeunes gens, qui y deviendront tout à la fois d'habiles médecins, et surtout des catholiques solidement préparés à l'apostolat qu'ils ont le devoir de pratiquer dans l'exercice quotidien de leur noble profession.

Comme gage de Sa paternelle bienveillance et des faveurs célestes, Sa Sainteté accorde de tout cœur à vous même, aux professeurs et aux étudiants de l'Université Catholique de Lille la bénédiction apostolique.

Je saisis avec plaisir cette occasion pour vous renouveler, Monseigneur, l'assurance de mes sentiments dévoués en Notre-Seigneur.

Le 14 janvier 1913.

R. CARD. MERRY DEL VAL.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

SEGRETERIA DI STATO.

NOMINE.

Il Santo Padre, con Biglietti della Segreteria di Stato, si è benignamente degnato di nominare:

29 gennaio 1913. — Il Revmo P. Giuseppe Lemius, degli Oblati di Maria Immacolata, *Consultore della sacra Congregazione dell'Indice*.

— Il Revmo P. Enrico Le Floch, della Congregazione dello Spirito Santo, rettore del pontificio Seminario Francese in Roma, *Consultore della sacra Congregazione degli Studi*.

— Il Revmo P. Tommaso Pégues, dell'Ordine dei Predicatori, *Consultore della sacra Congregazione dei Sacramenti*.

1 febbraio. — L'Emo sig. card. Pietro Gasparri, *Protettore dell'associazione di Nostra Signora della buona Morte*.

9 febbraio. — Mons. Francesco Ragonesi, arcivescovo titolare di Mira, *Nunzio Apostolico a Madrid*.

Con Brevi apostolici il Santo Padre si è degnato di nominare:

Protonotarii Apostolici ad instar participantium:

19 ottobre 1912. — Mons. Giuseppe Antonio Ireneo Douville, vicario generale della diocesi di Nicolet.

8 gennaio 1913. — Il Rev. Eugenio Almaráz y Santos, cancelliere arcivescovile di Siviglia.

— Il Rev. Michele Castillo Rosales, provvisore della stessa archidiocesi.

22 gennaio. — Mons. Teodoro Weigert, dell'archidiocesi di Vienna.

28 gennaio. — Mons. Luigi Castro, arciprete-parroco nella diocesi di Nicosia.

Prelati Domestici di S. S.:

9 gennaio 1913. — Il Rev. Aureliano Sevillano Moro, canonico della Cattedrale di Siviglia.

10 gennaio. — Mons. Terenzio O' Donnel, vicario generale dell'archidiocesi di Dublino.

11 gennaio. — Il Rev. dott. Federico Speiser, professore nell'Università cattolica di Friburgo.

— Il Rev. Guendelino M. Stulz, dell'archidiocesi di S. Paolo di Minnesota.

— Il Rev. Giovanni J. Slevin, della stessa archidiocesi.

— Il Rev. Francesco Tichy, della stessa archidiocesi.

— Il Rev. Giuseppe Guillot, della stessa archidiocesi.

16 gennaio. — Il Rev. dott. Tommaso Facta, parroco e vicario foraneo di Racconigi.

22 gennaio. — Il Rev. canonico Leonardo Ruvolo, della diocesi di Mazara del Vallo.

23 gennaio. — Mons. Fabiano Roháček, canonico della cattedrale di Brunn.

— Il Rev. Adamo Ott, vicearcidiacono ordinario del distretto di Budapest.

Con Biglietti della Segreteria di Stato, il Santo Padre si è degnato di nominare:

Cameriere Segreto soprannumerario di S. S.:

27 gennaio 1913. — Mons. Nicola Plarens, della diocesi di Smirne.

Camerieri d'onore in abito paonazzo di S. S.:

14 gennaio 1913. — Mons. Bruno Kratzig, della diocesi di Trieste.

Cameriere Segreto di Spada e Cappa soprannumerario di S. S.:

4 febbraio 1913. — Il principe Olgierd Alessandro Czartoryski, della diocesi di Posen.

ONORIFICENZE.

Con Brevi apostolici il Santo Padre si è degnato di conferire le seguenti onorificenze:

L'Ordine della Milizia Aurata, detto dello Speron d'oro:

24 gennaio 1913. — A. S. A. R. Alfonso di Borbone, conte di Caserta.

La Gran Croce dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile.

9 gennaio 1913. — Al Sig. Antonio Halcon y Vinent, sindaco di Siviglia.

La Gran Croce dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

15 gennaio 1913. — Al Sig. Giuseppe Suarez-Guanes y de la Borbolla.

La Commenda con placca dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

21 gennaio 1913. — Al Sig. Giovanni Nepomuceno Waldek, domiciliato a Praga.

22 gennaio. — Al Sig. Francesco dos Santos Pereira de Vasconcellos, della diocesi di Beja.

La Placca dell'Ordine Piano:

25 gennaio 1913. — Al Sig. comm. don Stanislao Ferrante, marchese di Ruffano.

La Placca dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

25 gennaio 1913. — Al Sig. comm. Giovanni Folie, della diocesi di Trieste.

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

13 gennaio 1913. — Al Sig. Vittore Berard, della diocesi d'Annecy.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

8 gennaio 1913. — Al Sig. Luigi Mignot, della diocesi di Viviers.

11 gennaio. — Al Sig. avv. Enrico Barthez, della diocesi di Carcassona.

18 gennaio. — Al Sig. Gioacchino Ramonet, segretario incaricato d'affari di Monaco presso la Corte di Spagna.

— Al Sig. conte Alessandro Skrzynski, già attaché all'ambasciata di Austria-Ungheria presso la S. Sede.

22 gennaio. — Al Sig. dott. Luigi Francesco Roberto Van der Elst, medico a Parigi.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

25 gennaio 1913. — Al Sig. Luigi Giuliarini, della diocesi di Cortona.

27 gennaio. — Al Sig. Domenico Amici, dell'archidiocesi di Camerino.

— Al Sig. prof. Cesare Ruggeri, di Roma.

NECROLOGIO.

18 gennaio 1913. — Mons. Giosuè Bicchì, vescovo di S. Severino.

4 febbraio. — L'Eفو signor cardinale Francesco Saverio Nagl, arcivescovo di Vienna.

7 febbraio. — Mons. Stefano Maria Alfonso Sonnois, arciv. di Cambrai.

14 febbraio. — Mons. Andrea D'Agostino, vescovo di Ariano.

Monitum.

Quo facilius legibus administrationis huius *Commentarii Officialis S. Sedis* consulatur, neve ullam in renovanda subnotatione **pro anno 1913** fasciculorum missio patiatur moram vel ipsam quoque intermissionem, rogantur Subnotatores ut hasce normas servare velint:

1. Subnotatio in antecessum est solvenda curritque a die 1^a ianuarii.

2. Qui decursu anni nomen suum dedierint, omnes iam vulgatos fasciculos recipiant.

3. Trimestris aut semestris subnotatio non datur.

4. In renovanda subnotatione socii alteram mittant ex fasciculorum sibi transmissorum schedulis externis, vel saltem designent numerum sibi adsignatum; quibus deficientibus, proprium nomen et cognomen necnon residentiam accurate indicent.

5. Annuae subnotationis pretium, quod nunquam minuetur, est:

Pro Italia . . . . . L. 12,00

Extra Italiam . . . . » 15,00

Unius fasciculi . . . » 1,00

6. Si quis velit, ut sibi fasciculi modo tutiori, seu ut dicitur *commendati*, transmittantur, praeter annuae subnotationis pretium, solvet:

Pro Italia . . . . . L. 3,50

Extra Italiam . . . . » 7,00

7. Cum fasciculi maxima cura mittantur, mora aut intermissio Administrationi minime erit imputanda.

8. In quocumque recurso indicetur numerus schedulae externae fasciculi.

9. Litterae ad Administrationem spectantes necnon subnotationis pretium mittantur ad ipsam Administrationem, et quidem hac inscriptione:

Avis aux Abonnés.

Afin de nous conformer aux règles d'une sage administration, et pour épargner à nos lecteurs, à l'occasion de la reprise d'abonnement **pour l'année 1913**, tout retard ou interruption dans la Revue, nous prions nos abonnés de vouloir bien tenir compte des points suivants:

1. L'abonnement doit être payé d'avance, et court à partir du 1er Janvier.

2. Tout abonnement pris dans le courant de l'année donne droit à tous les fascicules déjà parus.

3. Il n'y a pas d'abonnement trimestriel ni semestriel.

4. Nos lecteurs voudront bien, lorsqu'ils renouvellent leur abonnement, **envoyer la bande portant leur adresse**, ou tout au moins donner le n.° de leur exemplaire; à défaut de ces indications, ils sont priés de vouloir bien donner leurs nom, prénom et adresse.

5. Le prix annuel d'abonnement, lequel n'admet pas de remise, est:

Pour l'Italie . . . . Fr. 12,00

Hors d'Italie . . . . » 15,00

Un fascicule . . . . » 1,00

6. Les envois *recommandés* comportent un supplément de:

Pour l'Italie . . . . Fr. 3,50

Hors d'Italie . . . . » 7,00

7. Le plus grand soin étant apporté à l'envoi des fascicules, l'Administration décline toute responsabilité dans les retards ou interruptions du service de la Revue.

8. Pour toutes réclamations, on est prié d'indiquer le n.° de la bande externe du fascicule.

9. Les lettres concernant l'Administration, ainsi que le prix d'abonnement doivent être envoyées au siège même de l'administration, avec l'adresse suivante:

All'Amministrazione degli « *Acta Apostolicae Sedis* »

Tipografia Poliglotta Vaticana

VATICANO

(ITALIA)

ROMA

Prelum novissime reliquit:

ANNUARIO PONTIFICIO per l'anno 1913 -

Edizione ufficiale. - Un vol. in 12° di pp. 760, adorno di un artistico ritratto di Sua Santità Pio PP. X, gloriosamente regnante. - *Legato in tela inglese rossa e taglio rosso.* - Prezzo: In Roma L. 5. - In Italia (franco di posta) L. 5,50. - In Europa e Stati compresi nell'Unione Postale L. 6, 50. - Roma, Tipografia Poliglotta Vaticana, 1913.

Anche questa volta l'*Annuario Pontificio* vede la luce al cominciare dell'anno; e con non minore cura del precedente è stato edito dalla Pont. Tipografia Poliglotta Vaticana.

La rapidità, con cui venne esaurita la intera edizione del 1912 ci dimostra quanto il pubblico abbia apprezzata la utilità del libro, ed abbia ben compreso i severi criteri e gli alti fini, dai quali l'autorevole compilazione è stata ispirata e compiuta.

Il più sintetico giudizio, ed il più preciso, datone nello scorso anno, fu quello di chi la dichiarò un completo ed autorevolissimo manuale delle competenze, delle precedenze, dello stato personale e di tutte le giurisdizioni ed istituzioni della Chiesa Cattolica; in modo che da esso *Annuario* facilmente, con chiarezza e precisione, ognuno può apprendere non solo i nomi dei dignitari, ch'è quanto generalmente si propongono gli annuari d'interesse o carattere regionale o nazionale; ma come è al presente prodigiosamente conservata e di sante opere feconda la Chiesa vivente ed operante.

A ciò molto contribuisce l'uso introdotto nel volume precedente di accennare brevemente agli atti costitutivi di ciascuna istituzione, sia gerarchica, sia giurisdizionale, sia onorifica, ed ai fini assegnati e conservati ad esse.

La divisione del libro è l'identica dello scorso anno; epperò ci asteniamo dal rilevare quanto a tal uopo allora osservammo. Quello che non possiamo omettere è di constatare che ora il libro è reso del tutto completo ed ha supplito a tutte le manchevolezze, che ancora facevano desiderare qualche miglioramento.

Infatti vi è compresa la serie dei Romani Pontefici, la quale da più anni era stata omessa, scegliendo il *Catalogo* riveduto e fatto pubblicare dal Grande Pontefice Benedetto XIV nella splendida edizione marangoniana del 1751, per servire di guida ai restauri dei medaglioni della Basilica di S. Paolo, fuori le mura.

Si è curata in particolar modo la esatta designazione delle sedi arcivescovili e vescovili, aggiungendovi quelle indicazioni geografiche ed amministrative, che rendono più facile la corrispondenza epistolare postale. E può dirsi che la prima sezione del libro, che comprende le Gerarchie, le Congregazioni, gli Uffici, i Tribunali, i Collegi Prelatizi di giu-

stizia, gli Ordini religiosi, è stata riveduta e resa, per quanto è possibile in siffatte opere, più esatta in ordine ai nomi ed alle date.

Alla seconda sezione, che comprende la Cappella, la Famiglia, le Segreterie Palatine, le Commissioni, le Amministrazioni Palatine, il Vicariato, sono state arrecati notevoli miglioramenti, notizie di fondazioni, riforme, ecc. Così viene indicato il nuovo riordinamento del Vicariato e della sua Curia; il che sarà di somma utilità non solo pel clero romano, ma anche estero, che qui si reca. Nè minor diligenza è stata messa nella compilazione e revisione degli elenchi dei vari dignitari, sia ecclesiastici, sia civili, indicandone, oltre il nome, anche la diocesi di origine. Ed è incredibile la difficoltà, che presenta tale compilazione per la molteplicità dei nomi e la varietà delle nazionalità, onde non sempre riesca ottenere la dizione precisa di ogni nome.

Infine facciamo rilevare che l'Appendice comprende, oltre lo specchio riassuntivo delle diocesi secondo la loro posizione geografica, un catalogo completo ossia dizionario onomastico dei nomi latini di tutte le sedi residenziali e titolari in corrispondenza dei nomi geografici classici e moderni. Il che era molto desiderato, perchè quello precedente era solo limitato alle sedi residenziali. Vi è in fine un indice delle materie, un necrologio e molti indirizzi di dignitari.

Nè tralasciamo notare che vi sono state inserite con premurosa diligenza anche le notizie di fatti avvenuti nel corso della prima quindicina del mese di dicembre; mentre, come ben si comprende, le necessarie cure della stampa impongono come termine utile per qualsiasi nuova aggiunta almeno un mese precedente alla pubblicazione del libro.

Tipograficamente la edizione è nitida e gli errori tipografici molto rari, tanto che buon intenditore di siffatte pubblicazioni ha osservato essere ciò quasi incredibile, anzi avere dello straordinario, che si può spiegare solo con la semplicità di metodo ed accuratezza di ricerca, che la Santa Sede adopera nell'ufficio di compilazione di questo libro, destinato a viaggiare da un capo all'altro del globo terraqueo, portando a tutti brevi notizie della madre comune, la Santa Chiesa, e dei suoi capi e ministri.

Venit Romae apud Administrationem Commentarii Officialis "Acta Apostolicae Sedis", (Tipografia Poliglotta Vaticana, Roma).

